

COSUN MAGAZINE

06
2014

AKKOORD OVER SUIKERSYSTEEM 2017

4

7

Introductie
ledenfinanciering

8

90 ton per hectare
verwacht

10

Suikerketen op
verduurzamingskoers

COÖPERATIEF VISITEKAARTJE

Cosun wil graag zichtbaar zijn voor een breed publiek en laten zien wat de coöperatie is en doet. Heeft u een boerderijwinkel of een camping, ontvangt u scholieren op uw bedrijf of doet u mee aan een open dag? Cosun heeft informatiemateriaal voor deze doelgroepen beschikbaar. Bestellen kan door een e-mail te sturen naar corporate.communication@cosun.com

met uw naam, adresgegevens en het gewenste aantal folders. Zolang de voorraad strekt.

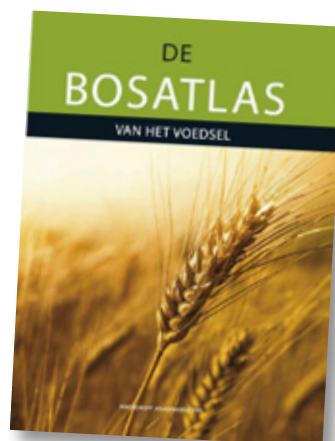
NIEUWBOUW

Het Cosun Food Technology Centre (CFTC) verhuist naar het bedrijventerrein Nieuw Prinsenland, bij de fabriek van Suiker Unie in Dinteloord. Eind november 2014 is de overeenkomst ondertekend voor de bouw van een nieuw pand voor onderzoek en ontwikkeling. De mogelijkheden op de huidige locatie in Roosendaal zijn te beperkt. Nieuw Prinsenland is een duurzaam ingericht bedrijventerrein dat het biogas van de suikerfabriek afneemt. Gezuiverd overtollig water van de fabriek krijgt er in de toekomst een nieuwe bestemming als gietwater in de kassen. De komst van CFTC is een nieuwe stap in de ontwikkeling van een kennisintensief cluster rondom de biobased economy. De verhuizing naar Dinteloord staat gepland voor de eerste helft van 2016.

BOSATLAS VAN HET VOEDSEL

Onlangs is De Bosatlas van het voedsel uitgebracht. Deze schetst een veelzijdig beeld van de Nederlandse voedselvoorziening. Aan de totstandkoming ervan hebben bijna veertig bedrijven, kennisinstellingen en overheden meegewerkt, waaronder Royal Cosun. De atlas is uitgegeven door Noordhoff Uitgevers in Groningen en verkrijgbaar in de boekhandel.

INDEX

Van de voorzitter	3
Akkoord over suikersysteem 2017....	4
Toekomst voor bietenteelt in Italië? ..	6
Introductie ledenfinanciering.....	7
90 ton per hectare verwacht	8
Zoveel mogelijk volle kilometers.....	9
De suikerketen ligt op verduurzamingskoers	10
Volop keuze aan nieuwe rassen	11
IRS-informatie	12
Kort Nieuws.....	16

CONTACT

Cosun, redactieadres

Postbus 3411, 4800 MG Breda
076-5303307
secretariaat.rvb@cosun.com
www.cosunleden.nl

Suiker Unie centraal agrarische dienst

Postbus 100, 4750 AC Oud Gastel
0165-525252
agrarischedienst@suikerunie.com
www.cosunleden.nl
Voor adressen agrarische dienst in
de regio zie: www.cosunleden.nl

COLOFON

Cosun Magazine

is een uitgave van Coöperatie
Koninklijke Cosun U.A. voor
leden van Cosun

Fotografie in dit nummer

Royal Cosun, Suiker Unie, IRS,
Engel Lameijer en Twan Wiermans

Foto omslag

Bieten gereed voor verlading

Basisontwerp

Koenders Design

Opmaak en druk

SMG-groep, Hasselt

© Coöperatie Koninklijke Cosun U.A., 2014

DE BALANS

Dirk de Lugt

Het einde van het jaar is meestal een moment om de balans op te maken. Voor de bietencampagne is dat nog wat te vroeg.

De fabrieken hebben nog ongeveer een maand nodig om de laatste bieten te kunnen verwerken. Deze laatste bieten zijn over het algemeen onder goede omstandigheden gerooid. Droge bieten met weinig tarra zijn beter te bewaren en geven minder broei. Ook voor de fabriek zijn deze omstandigheden gunstig. Het maakt dat er dagen zijn dat in beide fabrieken in totaal meer dan 52.000 ton bieten verwerkt kan worden.

2014 is een recordjaar, in de fabrieken en op het land. Zowel het groeiemodel als de opbrengsten wijzen op een opbrengst van meer dan 15 ton suiker per hectare. Hoewel de hoeveelheid bieten is toegenomen, blijft het suikergehalte wat

achter. De warme herfst zal hier zeker een rol in spelen. Door de grote oogst in heel Europa blijft de voorraad groot. Overigens verwachten de meeste suikeralisten voor 2014/2015 voor het eerst in vier jaar een suikerproductie in de wereld die lager is dan het verbruik. Echter, door de grote oogst in Europa geeft dat ons geen soelaas. Suiker Unie heeft veel opslagcapaciteit bijgehuurd, zowel voor suiker als voor diksap. 80.000 ton suiker gaat in big bags. Al met al leidt dit alles tot hogere logistieke kosten. Een vervelende situatie, zowel voor de telers als voor de industrie.

Ledenfinanciering

In 2015 zal er een omvangrijke UB-uitkering zijn. Een grote groep leden kan hiervan gebruikmaken. Telers die na vijftien jaar de UB laten uitkeren en aandelen van voor 2000 hebben, krijgen ook de daarbij horende BBU-uitkering. In 2016 zullen - na tien jaar - de toetreders CSM-telers een UB-uitkering kunnen aanvragen. Daarmee krijgen ze indirect hun inleg terugbetaald. Het afgelopen half jaar is gewerkt aan de opzet van een ledenfinanciering. Een van de uitgangspunten is dat eenieder op basis van vrijwilligheid hierin kan participeren. Verderop in dit magazine geeft onze financieel directeur verdere uitleg.

Imago

Onlangs is een eerste bijeenkomst geweest van het Platform Suiker & Voeding, in het verleden ingesteld door de Suikerbegeleidingscommissie. Al geruime tijd is suiker in het nieuws en niet altijd in positieve zin. In de media wordt suiker vaak weggezet als boosdoener voor de gezondheid. Dit soort berichten raakt ons als bietenteler en suikerverwerker, maar ook de bedrijven die suiker in hun producten verwerken. Onder voorzitterschap

van onze oud-voorzitter, Jos van Campen, zijn alle geledingen van de suikerketen samengebracht. Er blijken veel wetenschappelijke feiten over suiker te zijn die nog onvoldoende worden gebruikt. Bijvoorbeeld dat obesitas een steeds groter probleem wordt in landen waar het suikerverbruik al meer dan twintig jaar niet is toegenomen. Duidelijk werd ook in die bijeenkomst dat het een onderwerp is waar je je als collectief over moet buigen. Het gaf in ieder geval voldoende aanknopingspunten om gezamenlijk aan de gang te gaan. Wordt vervolgd.

CFTC

Bij het Cosun Food Technology Centre (CFTC) werken ruim zeventig professionals aan allerlei projecten, waaronder rendementsverbeteringen en kostenbesparingen in productieprocessen. Ook productinnovaties krijgen veel aandacht. Zo wordt onderzoek gedaan naar innovatieve vezels op basis van reststromen uit de fabrieken. Cosun Biobased Products ontwikkelt en vermarkt deze natuurlijke vezels die in tal van industriële producten kunnen worden toegepast. Er wordt niet alleen samengewerkt tussen de verschillende onderdelen van Cosun, maar ook met diverse partners. Een voorbeeld van zo'n samenwerking is die met AkzoNobel. Het onderzoek concentreert zich op 'groene' chemicaliën op basis van plantaardige grondstoffen, in dit geval van suiker.

Vergaderingen

Op 10 december gaan de eerste teeltvergaderingen van start. U wordt weer bijgepraat over ontwikkelingen in suiker en in de teelt. U bent van harte welkom op een van die bijeenkomsten bij u in het gebied. Ik wens u prettige feestdagen en een gezond en voorspoedig 2015.

AKKOORD OVER SUIKERSYSTEEM 2017

De ledenraad is in de vergadering van 5 november akkoord gegaan met de hoofdlijnen voor het nieuwe suikersysteem dat van kracht wordt na het einde van de Europese suikerquotering. Het systeem sluit aan bij de rechten die de leden onder het huidige systeem hebben opgebouwd.

Het suikersysteem stond voor de derde keer dit jaar op de agenda van de ledenraad. Een grote meerderheid van de raad kon zich uiteindelijk vinden in de voorstellen die de raad van beheer presenteerde. De details zullen in het komend jaar verder worden ingevuld. Definitieve keuzes worden pas gemaakt, wanneer er duidelijkheid is over de juridische en fiscale aspecten van het nieuwe systeem.

Basisprijs € 32,50

De leden van Cosun hebben nu leveringsrechten die gebaseerd zijn op het suikerquotum dat aan Cosun is toegekend door de overheid. Dit quotum vervalt in 2017. Cosun wil het systeem voortzetten via een eigen systeem van leveringsrechten. Hieraan worden ook de rechten en plichten vanuit de huidige aandelen van de leden gekoppeld. Het referentiesysteem en het aandelensysteem worden samen gevoegd.

In 2017 vervalt naast de quotering ook de Europese minimumbietenprijs (€ 26,29 per ton). Cosun wil vanaf 2017 zelf een basisprijs gaan hanteren, zodat de leden vooraf weten welke prijs ze minimaal voor hun bieten zullen ontvangen. Daarbovenop wordt dan nog een ledentoeslag betaald die afhankelijk is van het resultaat van de coöperatie. Voor 2017 wil de raad van beheer de basisprijs vaststellen op € 32,50 per ton, bij een suikergehalte van 17% en een winbaarheid van 91. Dit is omgerekend ruim een euro hoger dan de huidige Europese minimumprijs inclusief pulptoeslag. De nieuwe basis voor de kwaliteit van de bieten is afgeleid van de gemiddelde kwaliteit in de afgelopen jaren.

Leveringsplicht 85%

Het leveringsrecht en de leveringsplicht worden vanaf 2017 nauwer aan elkaar gekoppeld. De huidige basisreferentie is afgeleid van de bietenleveringen in de

vijf voorgaande jaren. Vanaf 2017 komt er een vaste basis. Tenzij een lid extra rechten aan- of verkoopt. Handel tussen de leden blijft mogelijk.

Van jaar tot jaar kan Cosun de hoeveelheid die geleverd kan worden, bijsturen met een toewijzingspercentage. De leveringsplicht wordt vastgesteld op 85% van de leveringsruimte die een lid heeft. Dit is voldoende voor normale oogstschommelingen. Bij calamiteiten kan ontheffing van de leveringsplicht aangevraagd worden bij de raad van beheer. Voor leveringen boven de toewijzing zal Cosun, net als nu, een lagere prijs betalen.

Lager resultaat in 2015

Mevrouw Van de Werken gaf een toelichting op de plannen voor de introductie van een ledenfinancieringsprogramma. Vanaf volgend jaar krijgen de leden de mogelijkheid (een deel van) de uitkering die ze van Cosun ontvangen, te laten

staan op een ledenschuldrekening waarover rente vergoed wordt. Meer hierover elders in dit blad.

Voor 2014 verwacht Cosun een goed resultaat, maar duidelijk lager dan in het voorgaande jaar. Dit vanwege lagere suikerprijzen. Aviko en Duynie boeken een beter resultaat dan in 2013. SVZ en Sensus komen lager uit. Het resultaat van Sensus is echter aanzienlijk beter dan

vooraf was ingeschat.

Voor 2015 zijn de verwachtingen minder optimistisch. De suikerprijs is in de loop van 2014 steeds verder gezakt. Nieuwe verkoopcontracten worden daardoor voor aanzienlijk lagere prijzen afgesloten dan vorig jaar. Dit heeft gevolgen voor de bietenprijs van campagne 2014/15, maar nog veel meer voor de bietenprijs van volgend jaar.

De ledenraad heeft ook gesproken over de Betacal-regeling. Op voorstel van de raad van beheer wordt een beperkte wijziging doorgevoerd. De leden krijgen de mogelijkheid een meerjarig contract af te sluiten. Voor andere ideeën vanuit de ledenraad voor aanpassing van de regeling was er onvoldoende draagvlak.

Jan Willem van Roessel

DE OVERGANG NAAR HET NIEUWE SYSTEEM

Hoe wil Cosun de overgang naar het nieuwe systeem straks uitvoeren?

Nieuwe aandelen

Het nieuwe systeem staat nog niet vast, omdat de fiscale en juridische gevolgen van de voorstellen nog niet helemaal in beeld zijn. Hierbij toch een korte beschrijving van de ideeën die Cosun hierover heeft.

Om te beginnen worden alle aandelen Cosun (met een leveringsruimte van 42 ton quotumbieten) gesplitst in 19 nieuwe aandelen met een leveringsruimte van 2,1 ton quotumbieten en een plicht van 1 ton bieten met 17% suiker (de nieuwe standaard voor het suikergehalte). Door de splitsing kan het aantal aandelen preciezer afgestemd worden op de toewijzing.

Wanneer in 2017 de suikerquotering vervalt, valt ook de basis onder de huidige toewijzing weg. Het ene lid heeft op dit moment, in verhouding tot de basisreferentie, veel meer aandelen dan het andere lid. Het huidige aantal aandelen is daarom geen goede basis voor de leveringen in de toekomst. Door de leden de kans te geven om aandelen bij te nemen en zo hun aantal aandelen precies af te stemmen op de toewijzing kan dit rechtgetrokken worden.

Ledenleveringsbewijzen

De volgende stap is dat de aandelen worden omgezet naar ledenleveringsbewijzen. Per ledenleveringsbewijs is de leveringsruimte 1 ton bieten (17% suiker) en de leveringsplicht 85% daarvan. De inleg per ledenleveringsbewijs wordt € 5,50. Dit wordt verrekend met de inleg die leden al hebben gedaan op hun aandelen. Leden met relatief veel aandelen zullen een deel van hun inleg teruggestort krijgen. Leden met weinig aandelen zullen moeten bijstorten. Elk lid zal evenveel inleggen ten opzichte van zijn leveringsrechten. In totaliteit zullen de leden iets minder inleggen dan nu. Cosun verwacht in 2017 de productie te kunnen uitbreiden. De coöperatie zal in de loop van 2016 extra ledenleveringsbewijzen uitgeven aan de leden die daarvoor belangstelling hebben.

BEZOEK PUTTERSCHOEK

Na de vergadering heeft de ledenraad een bezoek gebracht aan de specialiteitenafdeling en het nieuwe distributiecentrum van Suiker Unie in Puttershoek. In Puttershoek worden poedersuiker, basterdsuiker en suikerklontjes gemaakt en kilopakken en andere kleinverpakkingen afgevuld. De omzet in Puttershoek is de afgelopen jaren gestegen. Onder andere door een toename van de afzet naar het buitenland.

Meer dan honderd

Suiker Unie verkoopt meer dan honderd verschillende producten en verpakkingen aan supermarkten en afnemers in de horeca. De opslag en uitlevering van de kleinverpakkingen heeft Suiker Unie uitbesteed aan logistiek dienstverlener Zijderlaan. Zijderlaan exploiteert op het terrein van Suiker Unie een nieuw volautomatisch hoogbouwmagazijn.

TOEKOMST VOOR BIETENTEELT ITALIË?

Bij de laatste herstructurering van de Europese suikermarkt is de bietenteelt in Italië sterk ingekrompen. Tweederde van het suikerquotum werd ingeleverd. Wat resteert, is een quotum van 508.000 ton en een areaal van tussen de 40.000 en 50.000 hectare. De opbrengst is de afgelopen tien jaar niet gestegen. In 2013 was dat 53 ton met 15,7% suiker.

Van de negentien suikerfabrieken in 2005 zijn er nog vier over, met een verwerkingscapaciteit van 13.000 tot 16.000 ton. Het aantal telers is gedaald van 38.000 naar 7.000. Drie fabrieken staan in de Povlakte (Noord-Italië): twee van de coöperatie COPROB en een van Eridania Sadam. In Midden-Italië staat de fabriek van Zuccherificio del Molise. Die heeft het moeilijk en staat te koop.

Suikerindustrie Italië

Suikerimporteur

Italië produceert zelf te weinig suiker voor de binnenlandse consumptie (1,3 miljoen ton). De voormalige suikerfabrikant SFIR heeft daarop ingespeeld door te investeren in een suikerraffinaderij in Brindisi, in de hak van Italië. Inmiddels is deze fabriek voor de helft in handen van het Amerikaanse ASR (American Sugar Refiners), tevens eigenaar van Tate & Lyle, met een grote raffinaderij in Londen.

Het groeiseizoen start in Italië eerder dan bij ons. Gewoonlijk wordt half februari gezaaid. De campagne start eind juli/begin augustus, loopt tot eind oktober en duurt gemiddeld 71 dagen. Voor de fabriek in het midden van Italië begint de campag-

neperiode wat eerder. Door de warmte is lange bewaring na de oogst niet mogelijk. Dat maakt campagneverlenging moeilijk. In de Povlakte groeien de bieten op zware kleigrond. De vele regenval in het late najaar maakt rooien zeer moeilijk. Voor november moeten de bieten dan ook de grond uit zijn.

Toekomst onzeker

Behalve bieten, omvat het bouwplan graan, maïs en soja en in het zuiden zonnebloemen. De rotatie is 1 op 4. Om het rendement van hun fabrieken te verbeteren hebben de Italianen geïnvesteerd in biogasproductie door pulpvergisting. COPROB zet in op de productie van bioplastics uit suiker. De resultaten van de

Suikerfabriek in Minerbio

proeffabriek zijn veelbelovend. De teelt van suikerbieten kan steun in de rug goed gebruiken. De lage opbrengst maakt de suikerbiet een minder interessant gewas. Dit ondanks de gekoppelde steun door de overheid van 6 euro per ton bieten. De telers zijn dan ook zeer kritisch over de afschaffing van de marktordening in 2017.

Jan Willem van Roessel

CIBE: EINDE KOPTARRA IN ZICHT

De technische en ontvangstcommissie van CIBE (de Europese organisatie van bietentelers) kwam dit najaar bijeen in Bologna (Italië). Hoofdontwerpen waren de koptarrabepaling en certificering.

De koptarrabepaling wordt in steeds meer landen afgeschaft. Dit is al gedaan in Engeland, Zweden, Nederland en Duitsland. In Frankrijk werken in deze campagne 23 van de 25 fabrieken met een vast koptarrapercentage van 7%.

Beeldsysteem

In Lage, één van de fabrieken van Pfeifer & Langen, werd te veel blad meegeleverd na de afschaffing van de koptarrabepaling. Daar is men nu overgestapt op een beeldsysteem. Het is

een combinatie van een systeem, zoals we dat in Nederland gebruikt hebben voor de bepaling van koptarra (op basis van kleur en patroonherkenning), en een driedimensionaal systeem. Jaarlijks wordt het opnieuw geijkt. De eerste ervaringen zijn volgens de telers positief.

Ook de certificering van de teelt schrijdt voort. Nederlandse bietentelers zijn al jaren gecertificeerd voor de voedselveiligheid. Dit is ook het geval in België en Engeland. Andere landen volgen.

INTRODUCTIE LEDENFINANCIERING

De leden van Cosun krijgen vanaf volgend jaar de mogelijkheid te participeren in de coöperatie via een deposito met een aantrekkelijke rente. Cosun wil het geld gebruiken voor de verdere bedrijfsontwikkeling. Financieel directeur Tine van de Werken van Royal Cosun geeft een toelichting.

Cosun heeft ambitieuze plannen en daarvoor is financiering nodig. Denk aan investeren in de huidige activiteiten en aan de aankoop van bedrijven die passen in de strategie van Cosun. Het eigen vermogen van Cosun is hiervoor een solide basis. Als extra geld nodig is, wordt dit tot nu toe bij banken geleend. Daarnaast komt er een exclusieve mogelijkheid voor de leden van Cosun om mee te financieren.

Tine van de Werken: 'We doen een aantrekkelijk aanbod'

Waarom introduceert Cosun die mogelijkheid?

Tine van de Werken: "Over enkele maanden krijgt een deel van onze leden de mogelijkheid een uitkering op basis van de UB en/of BBU aan te vragen. Dit gaat om een bedrag van in totaal circa 200 miljoen euro. Misschien heeft een aantal van hen het geld voorlopig niet nodig en is van plan dat op de bank te zetten. Wij willen een alternatief bieden, namelijk het geld voor bepaalde tijd

uitlenen aan Cosun tegen een hogere rente dan bij de meeste banken. Wij kunnen daarmee dan de coöperatie verder ontwikkelen, wat weer in het belang is van onze leden."

Dat is leuk voor degenen die in aanmerking komen voor die uitkering, maar hoe zit dat met de overige leden?

"In 2015 geldt dit alleen voor de uitkeringen UB/BBU. Vanaf 2016 kan elk lid aangeven of hij een deel van zijn biotengeld op een deposito bij Cosun wil vastzetten. En van zijn UB/BBU-uitkering als hij die in dat jaar ontvangt. Dit geldt voor alle leden van de coöperatie, dus ook voor die van CSV COVAS."

Wat houdt deze spaarvorm in?

"Het is een achtergestelde lening aan de coöperatie in de vorm van rentegevende deposito's. De minimuminleg per deposito is € 2.500. De deposito's hebben een looptijd van 2, 3, 4 of 5 jaar. Ze zijn tussentijds niet opvraagbaar en uiteraard is de rentevergoeding hoger naarmate iemand zijn geld voor langere tijd vastzet. Meer informatie hierover komt op www.cosunleden.nl, zoals het reglement, aanvullende informatie met de belangrijkste kenmerken en, in de loop van februari, de rentepercentages."

Hoe gaat dit in zijn werk?

"Iedereen die er in 2015 voor in aanmerking komt, krijgt half maart informatie van ons om hem/haar erop te attenderen wat eraan zit te komen. Inschrijven kan door het antwoordformulier in te vullen

en terug te sturen. De afwikkeling gebeurt via de administratie van Cosun."

Hoeveel verwacht Cosun op te halen?

"Best lastig om een getal aan te geven. Het is voor iedereen nieuw en ik kan niet inschatten welke afweging leden maken om al dan niet een deel van hun uitkering voor enkele jaren bij de coöperatie te parkeren. Ik denk wel dat we een aantrekkelijk aanbod doen aan leden die het geld nog even niet nodig hebben. We bieden een rente die zo'n anderhalf procent hoger is dan die van grote banken als ABN AMRO, ING en RABO voor vergelijkbare deposito's. Het is aan de leden om te beslissen of zij hierop willen ingaan."

Willy van Oorschot

90 TON PER HECTARE VERWACHT

De bietenverwerking verloopt tot op heden bijzonder voorspoedig. Als alles zo blijft door- gaan, duurt de campagne 130 dagen. De surplussuiker zal deels naar het volgende verkoop- seizoen doorgeschoven moeten worden.

Het heeft er alle schijn van dat we in 2014 een recordop- brengst van 15 ton suiker per ha gaan realiseren. De wortelopbrengst komt op 90 ton, een bijzonder hoge opbrengst, die het vorige record van 80 ton (in 2011) ver achter zich laat. Het zijn gemiddelden. Er zijn helaas ook telers die het veel minder goed getroffen hebben en absoluut geen recordoogst hebben. Daartegenover staan collega's die misschien wel 20% meer hebben dan hun gemiddelde.

Suiker en tarra

Het suikergehalte over de gehele cam- pagne wordt geschat op 16,7%, enigszins tegenvallend. Daaraan was het warme na- jaarsweer debet. Niet overal is het gewas tot het einde gezond gebleven. Bladziek- ten beïnvloeden het suikergehalte. Het tarrapercentage is vanaf half novem- ber toegenomen, zodat een gemiddelde tarra van minder dan 8% niet meer haalbaar lijkt.

Om de logistieke kosten te minimalis- en zullen de twee fabrieken niet gelijk afdraaien. Dinteloord draait ruim een week langer door dan Vierverlaten. De geweldige hoeveelheid suiker dwingt tot het doorschuiven van surplussuiker.

Eerder is aangegeven dat doorschuiven waarschijnlijk nodig is vanaf 15% boven de toewijzing van 2014.

Areaalkeuze 2015

Voor het bepalen van het areaal 2015 is een aantal zaken van belang. Allereerst is dat uiteraard de toewijzing 2015. Volgend jaar wordt de eerste 7% surplusbieten boven de toewijzing gegarandeerd af- gerekend tegen 25 euro per ton (bij 16% suiker). Veel telers zullen hiermee reken- ing houden bij het inzaaien. Vervolgens is van belang de hoeveelheid doorgeschoven suiker uit 2014. Dit hangt af van de individuele opbrengst ten op- zichte van de toewijzing van 2014. Som- mige telers hebben niet te maken met doorschuiven, de meesten echter wel. De grens ligt op 15% boven de toewij- zing. De toewijzing voor 2014 bedroeg de basisreferentie maal 1,08 (=108%). De uitzaai van 2015 moet gericht zijn op de toewijzing van 2015 minus de hoeveelheid doorgeschoven surplussuiker uit 2014.

Geadviseerd wordt bij de berekening uit te gaan van het vijfjarig gemiddelde. Inmiddels zijn de teeltvergaderingen van start gegaan. Naast de teelt, komt daar ook het bovenstaande aan de orde. Een

overzicht van de vergaderingen staat op www.cosunleden.nl

Gert Sikken

Voorbeeldberekening afrekenen surplussuiker en hoeveelheid doorschuiven

Geleverd 152 ton polsuiker	Toewijzing 2014 120 ton polsuiker	
Quotum	120 ton polsuiker	
surplus: 32 ton	8,4 ton polsuiker	Surplus 1
	9,6 ton polsuiker	Surplus 2
	doorschuiven 14 ton polsuiker	Surplus boven 15% van de toewijzing: doorschuiven

Surplus 1: tot 7% van de toewijzing wordt afgerekend tegen 28 euro/ton bieten.

Surplus 2: tussen 7% en 15% van de toewijzing wordt afgerekend tegen 20 euro/ton bieten.

Surplus boven 15% van de toewijzing: doorschuiven
Eerst geleverde suiker in 2015.

ZOVEEL MOGELIJK VOLLE KILOMETERS

Met bietentransport is jaarlijks een totaalbedrag gemoeid van tientallen miljoenen euros's. Efficiency is daarom cruciaal. Desondanks ervaart de praktijk het soms anders: 'Te veel of geen vrachtwagens bij kraan of shovel'. De oorzaak: wet- en regelgeving, retourvrachten, files en de verwerkingsmogelijkheid.

De bietencampagne is ieder jaar een flinke klus, maar wel een uitdagende", zegt mededirecteur/planner Aalt Riezebos van transportbedrijf BTC. Riezebos: "Doordat Flevoland op grote afstand van beide fabrieken ligt, zijn er in totaal zo'n 80 vrachtwagens nodig voor het vervoer van de bieten. Ongeveer de helft daarvan vervoert alleen bieten, de andere helft vervoert ook bietenpulp, cigarant en Betacal filter in retourvracht. Op die manier rijden we zo weinig mogelijk met lege auto's en snijdt het mes aan twee kanten."

Rij- en rusttijden

Het efficiëntst wordt er geladen als er doorlopend kan worden aan- en afgereiden onder de oplader. Maar dat lukt niet altijd. Door allerlei oorzaken kan de regelmaat worden verstoord. De chauffeurs hebben te maken met de rij- en rusttijdenwet. Op elke 4,5 uur is er een verplichte pauze van 45 minuten die kan worden opgesplitst in een van 30 mi-

nuten en een van 15. Aalt: "Vaak wordt die van 15 genomen als er weinig auto's bij de kraan staan." De vrachtwagens die pulp en bieten vervoeren, rijden bovendien met een andere frequentie dan de bietenwagens. "Als je dan ook nog eens met files te maken krijgt, kan het gebeuren dat er bij de kraan soms geen vrachtwagen staat en op een ander moment meerdere tegelijk." Als de fabriek meer bieten nodig heeft, wordt er extra materieel ingezet en wordt het drukker bij de shovel of kraan. Gemiddeld genomen verloopt de aanvoer echter goed. Zeker dit jaar met zijn gunstige weersomstandigheden.

Samen vooruit

BTC hecht, net als Suiker Unie, aan zowel logistieke efficiency als aan veiligheid. Om de efficiency te vergroten zijn de afgelopen jaren verbeteringen doorgevoerd. Er zijn meer lichtgewicht trailers ingezet. In de trailer zijn weeginstallaties ingebouwd om de maximale beladings-

CAMPAGNE 65

Gebr. Post begon in 1950 in de Noord-oostpolder met bietentransport vanaf de boerderij naar het schip. Inmiddels hebben de bedrijven Post&Haveman uit Dronten en Post uit Harderwijk het transportstokje overgenomen. Onder de BTC-vlag is 'Post' nu bezig aan de 65ste campagne voor Suiker Unie. De bedrijven hebben een contract voor het transport en opladen van bieten uit Flevoland en de Noordoostpolder, in totaal vier oplaadrayons. In één daarvan draait de firma Mechielsen uit Oldehove met een kraan. De andere verzorgt BTC zelf. De bieten gaan naar Dinteloord en Vierverlaten.

mogelijkheid te kunnen benutten zonder overbelading. Ook wordt bij het laden gewerkt met waarschuwingsborden en waarschuwingslampen, met bestikking van trailers met reflecterend materiaal en met zwaailichten onder de trailer om het laden veiliger te maken. Dit jaar wordt onderzoek gedaan naar het automatisch afzeilen van de trailer. Bekeken wordt welk gevolg afzeilen heeft voor de luchtweerstand en dus het brandstofgebruik. Bij de vergelijkingsproef worden een bietentrailer en twee pulpauto's gebruikt waarvan er een zowel vol als leeg wordt afgezeild. Aalt: "Voordeel van dit soort proeven is dat je samen een stap vooruit zet."

Aalt Riezebos: "Bietenvervoer een uitdagende klus"

Kees Geschiere

DE SUIKERPRODUCTIEKETEN LIGT OP VERDUURZAMINGSKOERS

Over duurzaamheid in de suikerbietenenteelt is al veel geschreven. Ieder jaar worden nieuwe stappen gezet in verbetering van de teelt. Maar ook na de teelt wordt er hard aan gewerkt. De verduurzaming geldt voor de hele suikerproductieketen.

Suiker Unie heeft Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) hoog in het vaandel staan. Voortdurend wordt gezocht naar een balans tussen aandacht voor mens, milieu en financiële continuïteit van de onderneming. MVO is speerpunt in de strategie. Het is als randvoorwaarde belangrijk voor het voortbestaan van Suiker Unie.

Carbon Footprint

Centraal bij de MVO-inspanningen van Suiker Unie staat hoe we in de keten van suikerproductie het maximale kunnen realiseren. Een goed voorbeeld is de verlaging van de Carbon Footprint (CFP), de zogenaamde CO₂-voetafdruk, van suiker. Onze afnemers van suiker vinden dit een belangrijk onderwerp. Voor de Carbon Footprint wordt gekeken naar het energiegebruik en daarmee de uitstoot van CO₂, een broeikasgas, bij de productie van suiker.

Suiker Unie wil de CFP van suiker met 40% reduceren: Van een uitstoot van 614 kg CO₂ per ton in 1990 naar 370 kg in

2020. Een ambitieuze opgave, zo lijkt het als we alleen onze blik zouden richten op de fabrieken. Deze doelstelling is haalbaar als we de mogelijkheden in de hele keten benutten.

Het terugdringen van de uitstoot in de suikerproductieketen kan op verschillende manieren. Verhoging van de suikeropbrengst per hectare bijvoorbeeld betekent, dat met dezelfde input van bijvoorbeeld bewerkingen en meststoffen per hectare meer suiker wordt geproduceerd. Een hoger suikergehalte zorgt voor een efficiëntere verwerking in de fabriek en betekent minder transportkilometers per ton suiker. Ook het verlagen van de hoeveelheid tarra leidt tot minder vrachten en dus minder brandstofverbruik. In de fabrieken wordt steeds meer energie bespaard door investeringen in efficiëntere installaties, zoals de nieuwe diffusietorens. In het productieproces gaat steeds minder warmte verloren. Bijna alle perspulp wordt rechtstreeks afgevoerd en hoeft niet meer te worden gedroogd. Reststromen zoals bietenpuntjes worden

gebruikt voor de productie van groen gas in de biovergisters. Uit opgeloste organische stoffen in het waswater maken methaanreactoren groen gas.

Ook in de logistiek vindt verbetering plaats. Bij het suikerbulttransport wordt de reductie van de CO₂-uitstoot gerealiseerd door een strakkere planning (minder kilometers), de opleiding van chauffeurs (zuiniger rijden) en rijden op biogas.

Waardering

Suiker Unie betreft alle betrokkenen in de hele productieketen bij verdere verduurzaming. Ook de eigen medewerkers doen hieraan mee. Het afgelopen anderhalf jaar zijn op alle locaties bij Suiker Unie met medewerkers gesprekken gevoerd om ideeën op te halen voor mogelijkheden voor verdere verduurzaming. Suiker Unie krijgt voor zijn inspanningen veel positieve reacties en waardering van afnemers.

Olaf van Baal

VOLOP KEUZE AAN NIEUWE RASSEN

Op de Aanbevelende rassenlijst 2015 staan negen nieuwe rassen. Er zijn nu ook rassen met aanvullende rhizomanieresistentie in alle segmenten.

Rassenproefveld

Op een breed front is verbetering van de financiële opbrengst mogelijk. Een aantal nieuwe rassen is echter beperkt beschikbaar. Dit betreft vooral de nieuwe rassen BTS 520, BTS 990 en BTS 605, bovenaan in hun segment. Daarna volgt een grote groep met weinig verschil in financiële opbrengst. Om met voldoende betrouwbaarheid te kunnen zeggen dat het ene ras beter is dan het andere ras, is meer dan twee punten verschil in financiële opbrengst nodig. Naast de specifieke raseigenschappen kan dan bij de rassenkeuze ook de prijs van het bietenzaad een rol gaan spelen. Zaadfirma's hanteren verschillende prijzen voor soms (bijna) vergelijkbare rassen. De verschillen worden nog groter als men kiest voor bietenzaad met insecticide. De rassen worden deels aangeboden met Poncho Beta, deels met Sombrero en deels zijn beide opties mogelijk. Sombrero is goedkoper en heeft een vergelijkbare werking als Poncho Beta. Welk segment het beste past bij uw perceel en of

aanvullende rhizomanieresistentie nodig is, kunt u lezen in de IRS-informatie in dit magazine.

Beschikbaarheid

Een aantal rassen is beperkt tot zeer beperkt beschikbaar. Wie het eerst komt, het eerst maalt. Als een ras via het ledenportaal wordt besteld, is direct zichtbaar of het nog voorradig is. Als een ras is uitverkocht moet u een alternatief bestellen. Op het portaal is het mogelijk binnen elk gewenst segment rassen onderling te vergelijken. Schriftelijk bestellen kan ook, maar de kans op uitverkochte rassen is groter. Het volledig ingevulde zaadbestel-

formulier moet in een voldoende gefrankeerde enveloppe gezonden worden naar: Suiker Unie, t.a.v. Agrarische Dienst, Postbus 100, 4750 AC Oud Gastel. Bij de bestelling van beperkt leverbare rassen is vermelding van een alternatieve keuze nodig.

VOORKOM ONNODIGE KOSTEN

Als de bestelling niet voor 5 januari a.s. bij Suiker Unie binnen is, wordt de keuzevrijheid beperkt en wordt 5 euro per eenheid extra in rekening gebracht. Geadviseerd wordt niet het overgebleven zaad van vorig jaar te zaaïen. Ervaringen wijzen uit dat de kiemkracht en opkomst vaak teleurstellend zijn. Ongeopende pakken van bestelling 2015 die over zijn, kunnen worden teruggeleverd tegen een bijdrage van 20 euro per pak.

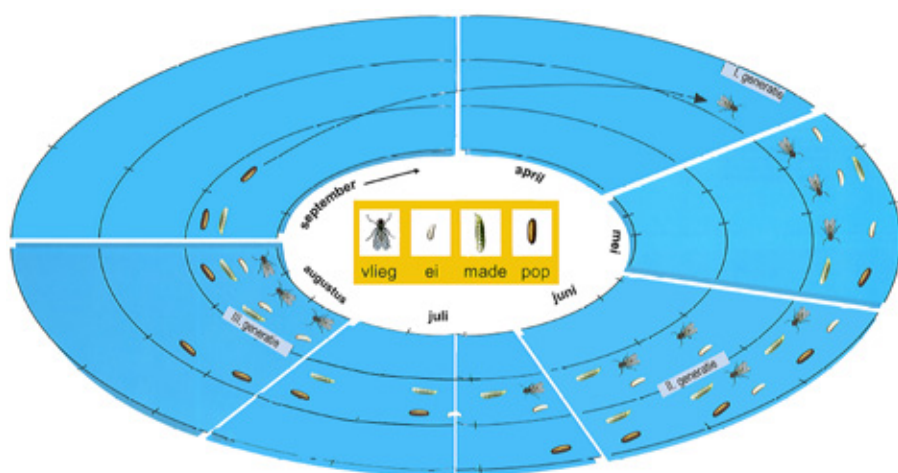
Voorselectie

Op de zaadbestellijst is voor zover mogelijk een voorselectie van rassen gemaakt die aansluiten bij de bedrijfsomstandigheden. In veel gevallen is het mogelijk geweest op basis van eerdere bestellingen en ervaringen van de agrarische dienst een advies mee te geven voor resistentiekeuze. Alleen die worden getoond op het portaal en op het bestelformulier. Natuurlijk kan ook een ander ras worden gekozen.

Sjaak Kolff

KENNIS OVER LEVENSCYCLUS BIETENVLIEG HELPT BIJ BESLISSINGEN

In de bietenteelt komen diverse insecten voor die schade veroorzaken. Als een teler kennis heeft over de levenscyclus van deze insecten, is hij beter in staat om de juiste beslissingen te nemen over de bestrijding. In dit artikel gaan we in op de bietenvlieg.

De bietenvlieg kent drie generaties per jaar. Aantasting is vaak zichtbaar in de maanden mei, juli en september.

De larve van de bietenvlieg veroorzaakt schade door het maken van mineergangen in de bladeren van suikerbieten. Jonge larven maken kleine, lichte gangen, maar oudere larven maken grote gangen en bij een zware aantasting kunnen grote delen van het blad uiteindelijk bruin worden en afsterven (zie foto). Aangezien de bietenvlieg drie generaties per jaar kent in Nederland, zijn meerdere keren per jaar mineergangen zichtbaar.

Mineergangen van de larve van de bietenvlieg.

Levenscyclus

De bietenvlieg overwintert als pop in de grond op percelen waar afgelopen seizoen waardplanten hebben gestaan, zoals suikerbieten, spinazie, rode bieten of voederbieten. In het voorjaar komt de vlieg uit de pop en gaat op zoek naar een perceel met waardplanten. Vaak is dit dus een perceel met suikerbieten. Het vrouwtje zet wel 50 tot 70 eitjes af in pakketjes op de onderzijde van de bladeren. Na drie tot vijf dagen komen de larven uit en kruipen in de bladeren, waar door vraat mineergangen ontstaan. Na tien tot veertien dagen verpoppen de larven. Dit gebeurt vaak in de grond. Na enkele weken komen de vliegen weer uit de poppen en begint de levenscyclus opnieuw (zie figuur).

Aantasting

Over het algemeen zijn mineergangen zichtbaar in de maanden mei, juli en september. Door te kiezen voor pillenzaad

met een insecticide wordt de opbouw van de bietenvliegpopulatie beperkt. Bij het aanvreten van de plant krijgt de larve het insecticide binnen en gaat dood. Het insecticide in het pillenzaad werkt ongeveer tien weken. Hierdoor blijft de schade op de meeste percelen beperkt.

Elma Raaijmakers

KIES VOOR SPECIAAL PILLENZAAD

Aangezien dimethoaat niet meer is toegelaten in de teelt van suikerbieten, is het belangrijk dat telers die problemen met bietenvliegen verwachten kiezen voor pillenzaad met insecticide (speciaal pillenzaad). U kunt kiezen voor speciaal pillenzaad op het bestelformulier dat u binnenkort van Suiker Unie ontvangt.

Rubriek onder verantwoordelijkheid van:

Postbus 32, 4600 AA Bergen op Zoom

Tel.: +31 (0) 164 274 400

Fax.: +31 (0) 164 250 962

irs@irs.nl

www.irs.nl

Eindredactie: Jurgen Maassen

KOSTBAAR BESCHERMJASJE VOOR BIETENZAAD

Suikerbietenzaad wordt in gepilleerde vorm geleverd om zaaien met precisiezaaimachines mogelijk te maken. Tijdens het pilleren worden diverse gewasbeschermingsmiddelen toegevoegd die voor, tijdens en na de kieming van het zaad hun dienst bewijzen.

Bij de productie van pillenzaad wordt het inhulmateriaal in lagen aangebracht. De eerste laag bevat het fungicide thiram (Aatiram e.a.) wat bescherming biedt tegen schadelijke schimmels die zich op het zaad bevinden. Daarnaast heeft het een werking op bodemschimmels. Met het aanbrengen van de daarop volgende lagen ontstaat de uniforme ronde vorm van de pil en wordt het fungicide hymexazool (Tachigaren) tegen bodemschimmels toegevoegd. Tevens kunnen hierbij speciale kiem- en opkomstbevorderende stoffen ingehuld worden. Bij speciaal pillenzaad worden daarnaast nog de insecticiden imidacloprid (Sombbrero) of clothianidine en beta-cyfluthrin (Poncho Beta) toegevoegd ter bescherming van de jonge bietenplant tegen diverse schadelijke insecten. De buitenste

De gekleurde buitenste laag van het pillenzaad beschermt de gebruiker en de omgeving tegen direct contact met de toegevoegde gewasbeschermingsmiddelen.

laag voorkomt het vrijkomen van gewasbeschermingsmiddelen op het moment van zaaien en geeft de pil de voor de betreffende kweker typerende kleur.

Duurzaam gebruik insecticiden

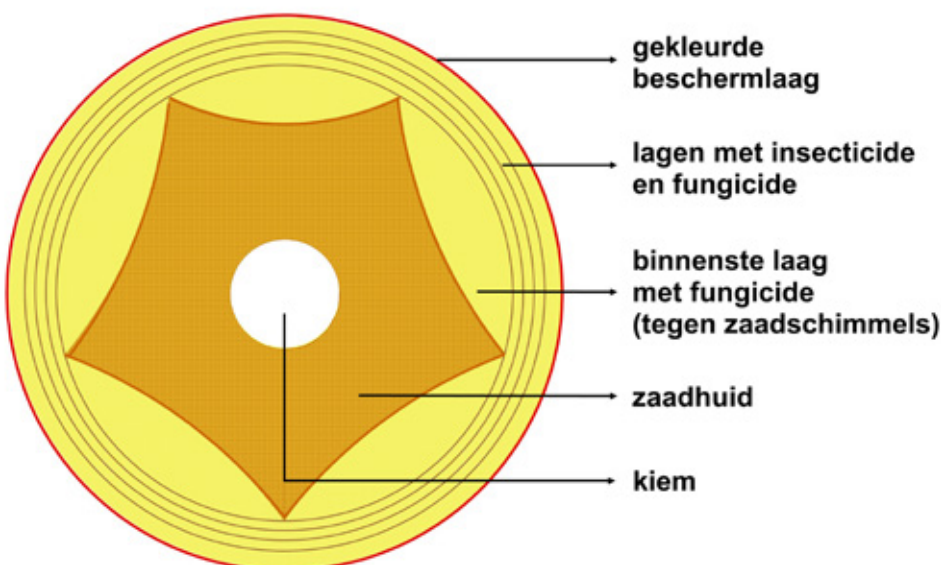
Op de Noordelijke klei, in Noord- en Zuid-Holland, Zeeland, Flevoland, de Betuwe en Zuid-Limburg komen insecten voor die na opkomst van de bieten niet meer te bestrijden zijn, zoals bietenkevertjes,

bietenvliegen en miljoenpoten. In deze gebieden is het vrijwel noodzakelijk om te kiezen voor pillenzaad wat behandeld is met insecticiden. In andere gebieden kunnen telers ervoor kiezen om standaard pillenzaad te gebruiken en wanneer nodig een bespuiting uit te voeren. Realiseert u zich dat, als er tegen een bepaald insect een bestrijdingsmiddel is toegelaten, een volveldsbespuiting soms duurder en meestal meer milieubelastend is dan het gebruik van speciaal pillenzaad. Kijk voor meer informatie op: <http://www.irs.nl/pillenzaad>.

Controle pillenzaad

Het IRS controleert de hoeveelheid van de actieve stoffen in alle partijen pillenzaad die in de praktijk in Nederland worden uitgezaaid om vast te stellen of aan de doseringseisen voldaan wordt. Hierdoor weet u als teler dat de benodigde producten ook daadwerkelijk met de juiste hoeveelheden in de pil zitten.

Martijn Leijdekkers
Elma Raaijmakers
Bram Hanse

Schematische dwarsdoorsnede van gepilleerd zaad.

RESISTENTIE EN FINANCIËLE OPBRENGST BEPALEN RASSENKEUZE

Op de aanbevelende rassenlijst 2015 staan negen nieuwe rassen. Samen met de bekende rassen kan de teler in principe kiezen uit in totaal 22 rassen. Echter, centraal bij de keuze staat de resistentie die nodig is. Daarna is de financiële opbrengst bepalend.

In een aantal stappen kan de teler met behulp van de beslisboom bepalen welke resistenties gewenst zijn op het perceel (zie kader). De eerste vraag is of er rhizoctonia te verwachten is.

Rhizoctonia

Het risico op rhizoctonia bestaat als er eerder rhizoctoniarot op het perceel is voorgekomen (foto 1), of als er een goede waardplant heeft gestaan. Vooral mais bevordert de kans op rhizoctonia, maar ook sommige vollegrondsgroenten of bloembollen doen dat.

Is er een risico op rhizoctonia, dan is de volgende vraag of er ook bietencysteaaltjes op het perceel aanwezig zijn. Het beste is dit van te voren met een grondmonster te laten onderzoeken. Ook plekken met slapende bieten of ernstige verschijnselen van magnesiumgebrek in een voorgaande bietenteelt kunnen indicatoren zijn. Verwacht u ook bietencysteaaltjes dan kunt u nu kiezen voor het ras Lieselotta KWS. Dit ras presteert bij een besmetting met bietencysteaaltjes aanzienlijk beter dan Isabella KWS of BTS 605, de beide andere rassen op de rhizoctonialijst.

Bij alle rassen op de rhizoctonialijst is de resistentie tegen rhizoctonia niet volledig. Bij sterke besmetting en ongunstige omstandigheden kunnen ook resistente rassen rot vertonen. De nieuwe rassen BTS 605 en Lieselotta KWS hadden in speciale proeven iets meer aantasting dan de bestaande rassen. Daarom deze twee rassen niet inzetten als de kans op een zware besmetting groot is.

Foto 1; Rhizoctoniaresistente rassen verkleinen de kans op rotte bieten.

Bietencysteaaltjes

Is er geen risico op rhizoctonia, dan is de volgende vraag of er bietencysteaaltjes aanwezig zijn. Veredelaars zijn er in geslaagd de rassen met resistentie tegen bietencysteaaltjes zover te verbeteren, dat de financiële opbrengst ervan nu vergelijkbaar is met die van de rhizomanie-rassen. Er is daarom geen schadedrempel meer. Dus ook bij de laagst aantoonbare besmetting of als u het niet zeker weet, en geen risico wilt nemen, is een bietencysteaaltjesresistent ras de beste keuze. U kunt nu kiezen uit twee bestaande en de drie nieuwe rassen BTS 990, Florena KWS en Maximiliana KWS. In het Rassenbulletin is van deze rassen ook de opbrengst weergegeven op niet besmette percelen (in de Zaadbrochure zijn deze gegevens niet vermeld).

Let er wel op dat bij zeer zware

besmettingen met bietencysteaaltjes opbrengstderving kan plaatsvinden. Gebruik de bietencysteaaltjesresistente rassen dus niet op percelen met meer dan 1.500 eieren en larven per 100 ml grond. Vaak zijn dit percelen biet-op-biet of met koolsoorten, zoals spruiten in de rotatie.

Geen rhizoctonia en geen bietencysteaaltjes

Als zeker is dat er geen bietencysteaaltjes aanwezig zijn, kunt u kiezen voor een rhizomanieresistent ras. Op de lijst van deze rassen zijn er vier nieuw en acht bestaand. De vier nieuwe rassen zijn BTS 520, BTS 110, Annelaura KWS en Anneliesa KWS.

Aanvullende rhizomanieresistentie

De laatste vraag is, of er een resistentie doorbrekende variant van het rhizomanievirus op het perceel voorkomt. Deze vraag geldt voor alle categorieën. Aanwijzingen hiervoor zijn de symptomen van rhizomanie in de bieten die eerder op het perceel hebben gestaan: veel blinkers (meer dan 2-5%) of plekken of stroken met blinkers, bieten met een insnoering en 'wortelbaard' (zie foto 2). Ook onverwacht lage suikergehaltes kunnen een waarschuwing zijn. Rassen met een aanvullende rhizomanieresistentie zijn in de rassenlijst herkenbaar aan een "ja" in de laatste kolom. Bij de rhizomanieresistente rassen zijn dat Sandra KWS en Anneliesa KWS, bij de bietencysteaaltjesresistente rassen is dat Florena KWS en bij de rhizoctoniaresistente rassen Lieselotta KWS (tevens bietencysteaaltjesresistent).

Gevoeligheid voor bladschimmels

In de Nederlandse bietenteelt spelen vijf bladschimmels een belangrijke rol. Dit zijn cercospora, stemphylium, ramularia, roest en meeldauw. Rassen kunnen onderling verschillen in gevoeligheid voor een of meerdere bladschimmels. Alle rassen worden op een bepaald moment in het seizoen echter aangetast. Daarom mag bladschimmelgevoeligheid niet de rassenkeuze bepalen. Het systeem van de bladschimmelwaarschuwingsdienst informeert telers op tijd en houdt rekening met alle bladschimmels. Voor alle rassen geldt: als er een waarschuwing uitgaat, controleer uw percelen (verschillende rassen apart controleren) en bij een aantasting door bladschimmels een bestrijding uitvoeren.

Bereken welk ras het beste is

Het cijfer voor financiële opbrengst geeft voor de meeste telers een goede indicatie welk rendement hij mag verwachten van een ras.

Onder specifieke omstandigheden kan dit iets afwijken. Voor zijn eigen specifieke situatie kan elke teler de financiële opbrengst van alle rassen doorrekenen met de IRS-applicatie 'rassenkeuze en optimaal areaal' op www.irs.nl. Ook geeft deze applicatie informatie over beschikbaarheid van de rassen (ook van tweedejaars materiaal) en over de kweker.

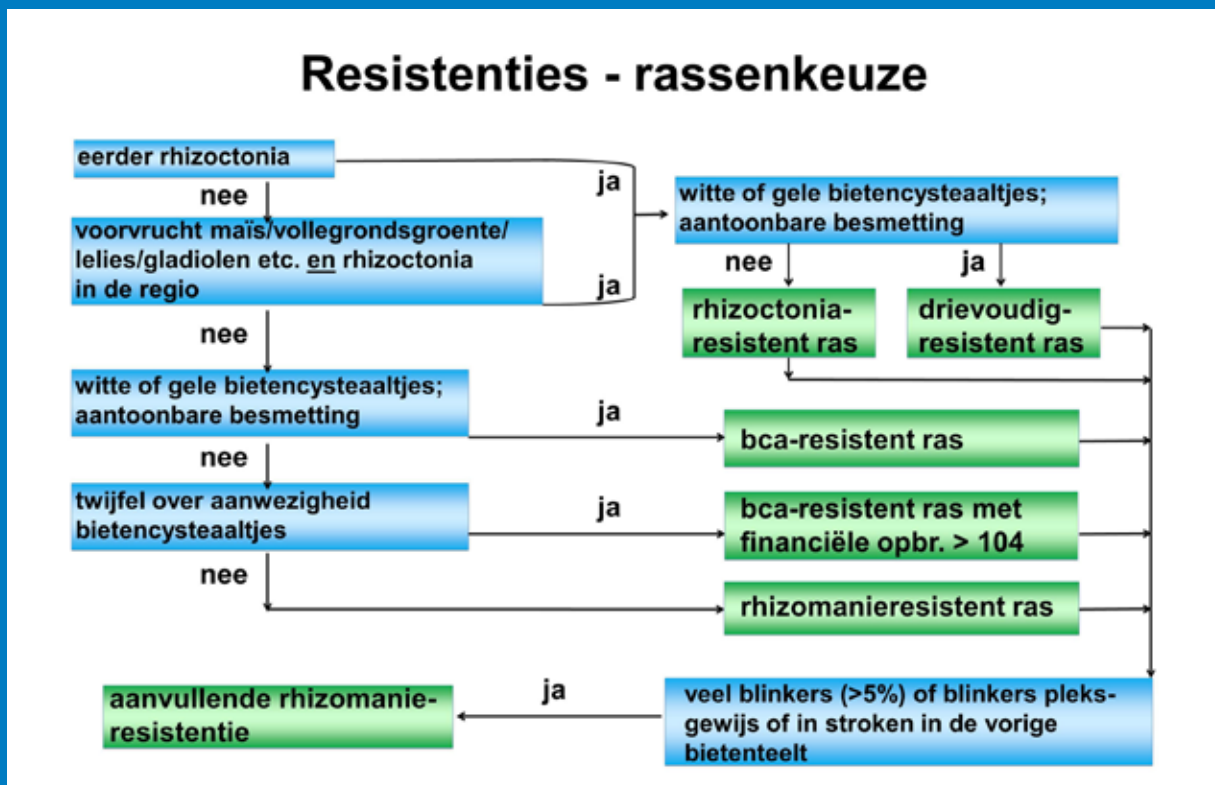
Noud van Swaaij

Foto 2; Typisch symptoom van rhizomanie: wortelbaard en insnoering van de biet. Zag u dit veel in een vorige teelt van de bieten, dan is het verstandig een ras met aanvullende resistentie te kiezen.

BESLISBOOM RASSENKEUZE

Met behulp van dit schema kunt u kiezen welke resistenties u nodig hebt.

KORT NIEUWS

PRIJS SURPLUSBIETEN

In 2014 gelden voor bieten boven het quotum twee surplusbietenprijzen. Voor de eerste 7% surplusbieten is de prijs 28 euro per ton (bij 16% suiker). Voor de bieten tussen 7 en 15% is de prijs 20 euro. Voor het overige is doorschuiven verplicht.

Enkele telers hebben ervoor gekozen ook de hoeveelheid surplusbieten tussen 7% en 15% individueel door te schuiven. De aanmeldingstermijn hiervoor is inmiddels verstreken.

VRAAG EN ANTWOORD

Wanneer worden de doorgeschoven bieten uitbetaald?

De doorgeschoven suiker wordt de eerst geleverde suiker voor 2015. De teler krijgt in 2014 geen bietengeld over deze bieten. Eventuele premies worden wel betaald. Ook de tarrabijdrage wordt verrekend. In 2015 krijgt de teler bij aanvang van de campagne een gewichts- en kwaliteitsopgave met de kwaliteit van de doorgeschoven bieten, zoals geleverd in 2014. Daarna wordt een eerste voorschot over de quotumbieten betaald en wordt de opslagkostenvergoeding van 5 euro per ton verrekend bij 16% suiker.

Heeft het doorschuiven ook gevolgen voor de uitkeringsregeling UB?

Voor de rechten van de Uitkering Bietenleveringen worden alle geleverde bieten (dus ook de door te schuiven bieten) meegeteld in 2014. Doordat in de areaalplanning rekening is gehouden met de doorgeschoven bieten is in 2015 het aantal tonnen voor de opbouw in dat jaar lager. Als zoveel suiker is doorgeschoven dat in 2015 geen bieten geteeld hoeven worden, is geen verdere actie nodig. De

opbouw loopt door conform het reglement Uitkeringsregeling Bietenleveringen. Deze is te raadplegen op www.cosunleden.nl.

Wat betekent doorschuiven voor mijn referentieopbouw en leveringsplicht voor 2015?

De doorgeschoven bieten worden voor de referentieopbouw beschouwd als geleverd in 2015. Ze tellen dus mee voor de referentieopbouw voor 2015 en het voldoen aan de leveringsplicht.

Meer vragen en antwoorden over doorschuiven staan op www.cosunleden.nl.

